

Αυτοπαρουσιαστικό κείμενο της Επιτροπής ενάντια στις Έμφυλες Διακρίσεις – ΣΕΡΕΤΕ

Η κατάσταση στον Κλάδο

Στο χώρο της έρευνας, με την ίδρυση του σωματείου μας, ήρθαν στο φως περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης καταδεικνύοντας ότι ο ακαδημαϊκός χώρος δε μένει στο απυρόβλητο, αλλά αποτελεί ακόμα έναν κλάδο που οι παραβιαστικές συμπεριφορές τροφοδοτούνται από τις σχέσεις εξουσίας και εργασιακής εξάρτησης. Πίσω από το προσωπείο της αριστείας δε μπορεί να κρυφτεί η ωμή πραγματικότητα ότι μια εργαζόμενη στην έρευνα, υπό τον φόβο της διακοπής της σύμβασης ή του διδακτορικού της, αναγκάζεται να υπομείνει ένα κακοποιητικό εργασιακό περιβάλλον, καθώς δεν υπάρχει τρόπος να διασφαλιστεί η αναγνώριση του ερευνητικού έργου και της προσωπικής δουλειάς σε περίπτωση που διαταραχθεί η “καλή” σχέση με τον καθηγητή/αφεντικό, ενώ ταυτόχρονα δεν προβλέπεται αλλαγή του επιστημονικού υπεύθυνου/καθηγητή αν δεν είναι σύμφωνος ο ίδιος. Δε θα σιωπάσουμε άλλο για χάρη του project, του διδακτορικού και του εκάστοτε ερευνητικού υπεύθυνου. Είμαστε εργαζόμενες/α και έχουμε δικαιώματα. Καμία εκμετάλλευση και παρενόχληση δεν είναι ανεκτή!

Ωστόσο, μία ερευνήτρια δεν βιώνει την έμφυλη καταπίεση αποκλειστικά υπό την απειλή μιας παραβιαστικής συμπεριφοράς/σεξουαλικής παρενόχλησης. Πολλές φορές, από την πρώτη κιόλας στιγμή της συνεργασίας μιας εργαζόμενης με έναν καθηγητή/επιστημονικό υπεύθυνο, αναπαράγεται η άποψη ότι εκείνη αποτελεί κάτι «ξεχωριστό», ότι δεν είναι «σαν τις άλλες γυναίκες» που «δεν τα έχουν καταφέρει επιστημονικά» και συνεπώς οφείλει να δουλέψει περισσότερο από τους υπόλοιπους, να είναι ανταγωνιστική προς τις άλλες γυναίκες και να

αποδεικνύει συνεχώς την αξία της. Επιπλέον, και με δεδομένο ότι ο ρόλος του καθηγητή/επιστημονικού υπευθύνου είναι πολυδιάστατος – εργοδότης, «μέντορας», επιβλέπων – θεωρείται συχνά αυτονόητο ότι θα γίνεται από τον ίδιο κατάχρηση εξουσίας που εκφράζεται με άσκηση ψυχολογικής και σωματικής βίας.

Μερικά παραδείγματα διακρίσεων που βιώνουμε καθημερινά, είναι ο έμφυλος διαχωρισμός των εργασιών μέσα στο εργαστήριο, όπου συχνά θεωρείται «δεδομένο» ότι κάποια γυναίκα θα είναι αυτή που θα καθαρίσει και θα φροντίσει για τη διατήρηση της τάξης και οργάνωσης του χώρου, αλλά και έξω από αυτό, σε επιστημονικά συνέδρια, όπου «μια ωραία παρουσία» προτιμάται στις εισηγήσεις ή τις παρουσιάσεις poster. Σε καθημερινές συνεργασίες είναι επίσης σύνηθες μια γυναίκα εργαζόμενη στην έρευνα να θεωρείται η «μικρή» ή η «άπειρη», ακόμα και αν έχει μεγαλύτερη εμπειρία από άλλους συναδέλφους της. Παράλληλα, σε έναν κλάδο εργασίας όπου όλες/α/οι αμειβόμαστε ως υπότροφες/α/οι ή, στην καλύτερη, ως ελεύθερες επαγγελματίες, οι έγκυες/μητέρες συναδέλφισσές μας καθίστανται πολλαπλά ευάλωτες, αφού για εκείνες δεν προβλέπεται καμία εξασφάλιση ή/και μέριμνα. Η απουσία από την εργασία για λόγους μητρότητας (άδεια εγκυμοσύνης, γονεϊκή άδεια), αυτόματα σημαίνει οποιαδήποτε διακοπή χρηματικής απολαβής. Ακόμα και στις υποτροφίες (πχ ΙΚΥ), δεν δίνεται η δυνατότητα παράτασης.

Σε αυτό το σημείο, μιλώντας για διακρίσεις και παραβιαστικές συμπεριφορές, είναι σημαντικό να αναφερθούμε και στις διακρίσεις που αφορούν το σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου, οι οποίες, όπως είναι αναμενόμενο, δε λείπουν από τον κλάδο μας. Υπό το φόβο του χλευασμού, της υποτίμησης και φυσικά της απομάκρυνσης από το χώρο εργασίας τους, ΛΟΑΤΚΙ+ συναδέλφισσες/α/οι καλούνται καθημερινά να συμμορφώνουν την εμφάνιση τους, να μετρούν τα λόγια και να μετριάζουν τις αντιδράσεις τους απέναντι σε ομοφοβικές/αμφιφοβικές/τρανσφοβικές συμπεριφορές στο χώρο του εργαστηρίου τους, να αποκρύπτουν ταυτότητες τους, να

συμμορφώνονται με μια κανονικότητα που δεν τα χωράει.

Τι θέλουμε να πετύχουμε μέσα από την επιτροπή

Κομμάτι του αγώνα του σωματείου μας για αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και δουλειά με δικαιώματα, είναι και η συλλογική πάλη ενάντια στις πατριαρχικές σχέσεις εξουσίας, τις έμφυλες καταπιέσεις γυναικών και ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων. Αντιλαμβανόμαστε τη δυσκολία έκφρασης και το φόβο κοινοποίησης, σε ένα ευρύ και κατά ένα ποσοστό άγνωστο κοινό, παραβιαστικών περιστατικών σαν αυτά που αναφέρθηκαν παραπάνω. Αυτός είναι και ο λόγος που συστάθηκε η *Επιτροπή ενάντια στις έμφυλες διακρίσεις* του σωματείου μας. Δημιουργούμε έναν ασφαλή χώρο για κάθε συναδέλφισσα/ο που θέλει να εκφραστεί, να μιλήσει ή και να καταγγείλει παραβιαστικές συμπεριφορές στο χώρο εργασίας της/του, και παρέχουμε νομική υποστήριξη, πάντα με γνώμονα τη δική της/του επιθυμία όσον αφορά τον τρόπο διαχείρισης του εκάστοτε περιστατικού.

Θέλουμε σωματεία ασπίδες ενάντια στις ταξικές και εμφυλες καταπιέσεις, που θα ακούσουν τις επιζώσεις και θα παλέψουν μαζί τους, για ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον. Προηγούμενα περιστατικά παραβιάσεων μας διδάξαν την αναγκαιότητα διαχωρισμού της θέσης μας από τις κρατικές επιτροπές ισότητας που συστάθηκαν εν μια νυκτί, χωρίς υπόβαθρο και ουσιαστική θελημα καταπολέμησης των εμφυλων διακρίσεων και παρενοχλήσεων μέσα στους πανεπιστημιακούς χώρους, όπως και τις ΕΔΕ, ή άλλα διοικητικά/θεσμικά όργανα. Όπως έχει επανειλημμένα φανεί, δεν λειτουργούν με γνώμονα την προστασία των επιζωσών, αλλά κοιτάνε να συγκαλύψουν/προστατέψουν τα άτομα που έχουν εξουσία μέσα στα πανεπιστήμια/ερευνητικά κέντρα.

Η επιτροπή αυτή αποτελείται από σταθερά μέλη, με σταθερές συναντήσεις **κάθε δεύτερη Πέμπτη του μήνα (Λόντου 6 & Μεσολογγίου στις 6.30μμ)**. Η επικοινωνία με την επιτροπή μπορεί να γίνει και μέσω του email **emfylo.serete@gmail.com**.

Απευθυνόμαστε προς όλες/όλα/όλους που έχουν βιώσει οποιαδήποτε

κακοποιητική συμπεριφορά, παρενόχληση, εκφοβισμό ή διάκριση λόγω φύλου ή/και σεξουαλικού προσανατολισμού.

Καμία μόνη/Κανένα μόνο ενάντια στην πατριαρχία και στην έμφυλη καταπίεση στους χώρους εργασίας – στα εργαστήρια – στις αίθουσες διδασκαλίας – στο σπίτι – στο δρόμο!

ΣΕΡΕΤΕ